

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐẠO ĐỨC NGƯỜI CÁN BỘ CÁCH MẠNG TRONG TÌNH HÌNH MỚI

ThS. Trần Phan Nhã Trúc - Giảng viên, Phòng TC, HC, TT, TL

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi đạo đức là cái gốc, là nền tảng, là nguồn gốc nuôi dưỡng và phát triển con người nói chung, người cán bộ cách mạng nói riêng: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân. Vì muốn giải phóng cho dân tộc, giải phóng cho loài người là một công việc to tát, mà tự mình không có đạo đức, không có căn bản, tự mình đã hủ hoá, xấu xa thì còn làm nổi việc gì?”¹; cán bộ còn được xem là cái gốc của mọi công việc, là cầu nối quan trọng gắn kết chặt chẽ giữa Nhân dân với Đảng, Chính phủ, là những người đem đường lối, chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích, hướng dẫn cho người dân hiểu rõ và chấp hành; đồng thời, phản ánh kịp thời tâm tư, tình hình của người dân với Đảng, Chính phủ. Do đó, để người cán bộ cách mạng vừa hồng vừa chuyên, đòi hỏi phải nhận thức sâu sắc, xác định được ý thức trách nhiệm, tự giác, chủ động rèn luyện, tu dưỡng đạo đức thường xuyên, bền bỉ, kiên trì và được Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện một cách đặc sắc nhất, sinh động nhất, linh hoạt nhất qua bài thơ “Giã gạo”:

“Gạo đem vào giã bao đau đớn
Gạo giã xong rồi trắng tựa bông
Sống ở trên đời người cũng vậy
Gian nan rèn luyện mới thành công”

Và điều này càng có ý nghĩa rất lớn trong giai đoạn của tiến trình phát triển, hội nhập sâu rộng, chúng ta cần nhìn nhận thẳng thắn rằng, xảy ra tỷ lệ nghịch giữa giá trị của đồng tiền ngày càng cao với việc tu dưỡng, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức của một bộ phận cán bộ, đảng viên đang dần bị giảm sút, bị coi nhẹ và cụm từ

¹ Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb.Chính trị quốc gia Sự thật, H.2011, tập 5, tr.290.

“tình trạng suy thoái trong một bộ phận cán bộ, đảng viên” được nhắc đến liên tục trong các văn kiện. Văn kiện Đại hội XI của Đảng khẳng định: “tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu, những tiêu cực và tệ nạn xã hội chưa được ngăn chặn, đẩy lùi mà còn tiếp tục diễn biến phức tạp... làm giảm lòng tin của Nhân dân đối với Đảng và Nhà nước, đe dọa sự ổn định, phát triển của đất nước”². Đến Văn kiện Đại hội XIII của Đảng nhận định: “Một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa””³. Theo báo cáo đánh giá của Tỉnh ủy Vĩnh Long về sơ kết 02 năm thực hiện Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW, đó là việc cam kết tu dưỡng, rèn luyện, gắn với thực hiện trách nhiệm nêu gương của một bộ phận cán bộ, đảng viên hiệu quả chưa cao; công tác đấu tranh các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống chưa mạnh mẽ; việc tự phê bình và phê bình có nơi, có lúc còn làm qua loa, hình thức; tình trạng thiếu tự giác nhận khuyết điểm, đổ lỗi cho khách quan hoặc nể nang, né tránh, ngại va chạm còn diễn ra ở một số nơi⁴.

Để tiếp tục ngăn chặn có hiệu quả sự suy thoái về đạo đức ảnh hưởng đến vai trò lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, niềm tin của Nhân dân, trong tình hình mới; tôi đề xuất một số nội dung trọng tâm sau:

Thứ nhất, cấp ủy các cấp cần tăng cường chỉ đạo rà soát, hoàn thiện các quy định, văn bản quy phạm pháp luật về quản lý, điều hành bảo đảm công khai, minh bạch; xây dựng các kế hoạch cụ thể, thường xuyên nhằm tăng cường giáo dục trong toàn đảng về lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, về đường lối, chính sách của Đảng, về nhiệm vụ và đạo đức của người đảng viên; thực hành tự phê bình và phê bình một cách thường xuyên và nghiêm túc trên tinh thần xây dựng, đoàn kết,

² Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.173.

³ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.I, tr.92

⁴ Báo Vĩnh Long online: Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng nhu cầu nhiệm vụ mới, <https://baovinhlong.com.vn/chinh-tri/202305/xay-dung-hinh-anh-nguoi-phuc-vu-trong-long-nhan-dan-ky-cuoi-xay-dung-doi-ngu-can-bo-dang-vien-dap-ung-nhu-cau-nhiem-vu-moi-3166396/>

thống nhất nội bộ, góp phần ngăn chặn, đẩy lùi, không có tư tưởng tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm”, “sân sau”, trục lợi trong quản lý, sử dụng ngân sách, tài sản công,... Đồng thời, thực hiện tốt công tác thu hút nhân tài, trọng dụng nhân tài, gắn với sàng lọc cán bộ đảm bảo tiêu chuẩn trong tình hình mới, nhất là trong giai đoạn hiện nay đang tinh gọn tổ chức bộ máy, đội ngũ cán bộ các cấp theo 03 cấp (cấp trung ương, cấp tỉnh, cấp xã); tỉnh Vĩnh Long thời gian qua đã thực hiện rất tốt việc tổ chức thi tuyển cạnh tranh các chức danh lãnh đạo như: Phó Giám đốc Sở Thông tin và Truyền thông, Trưởng Phòng Hành chính sự nghiệp-Sở Tài chính, Trưởng Phòng Văn hóa thông tin, UBND Thành phố Vĩnh Long và Giám đốc Trung tâm Giới thiệu việc làm của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội.

Thứ hai, đẩy mạnh đa dạng nội dung, hình thức học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tạo ra môi trường xã hội trong sạch, xây dựng nền đạo đức mới, tạo nên hệ thống miễn dịch, sức đề kháng vững chắc không để cho những vi-rút có hại len lỏi vào hàng ngũ cán bộ, đảng viên; lấy kết quả việc thực hiện đăng ký làm theo chủ đề hàng năm là một trong những tiêu chí đánh giá hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn, đồng thời làm thước đo phẩm chất đạo đức cách mạng, bản lĩnh chính trị; xây dựng văn hóa cán bộ, văn hóa công vụ, đặc biệt là đạo đức công vụ, nêu cao trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ, đảng viên có chức vụ; thực hiện có chất lượng công tác nêu gương, giới thiệu, nhân rộng điển hình tiên tiến tạo nên tảng để xây dựng Đảng vừa là đạo đức, vừa là văn minh, xứng đáng là người lãnh đạo, là đày tớ thật trung thành của Nhân dân. Theo báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, các cấp trong tỉnh đã biểu dương, khen thưởng 45.030 cá nhân điển hình tiên tiến.

Thứ ba, kiên quyết khắc phục những yếu kém trong công tác cán bộ và quản lý cán bộ, như: phân công, phân cấp, thẩm quyền quản lý, quy trình bổ nhiệm,...; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức, trách nhiệm, năng lực và động cơ đúng đắn, thực sự tiên phong, gương mẫu, luôn đặt lợi ích của tập thể, quốc gia, dân tộc lên trên

lợi ích cá nhân. Đặc biệt, nâng cao ý thức dân chủ và kỷ luật, kỷ cương; phải gắn bó với dân, học dân, có trách nhiệm với dân để làm nền tảng vững chắc trong tư tưởng người cách mạng của Nhân dân. Theo đó, 100% đảng viên trên địa bàn tỉnh luôn chấp hành tốt trách nhiệm của đảng viên tại nơi cư trú, giữ mối liên hệ mật thiết với Nhân dân theo Quy định số 213-QĐ/TW ngày 02/01/2020.

Thứ tư, đặc biệt, mỗi cán bộ, đảng viên là những người tổ chức thực hiện thắng lợi mọi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; do đó, cần phải nêu cao tinh thần thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới theo Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị; theo đó, yêu cầu có bản lĩnh chính trị vững vàng “6 dám”: dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thách thức, hành động vì lợi ích chung, vì nước, vì dân; thực hiện đúng “5 không”: không xa hoa, lãng phí thời gian, tiền bạc, công sức và các nguồn lực khác của tập thể và cá nhân; không tham ô, tham nhũng, tiêu cực, không gây phiền hà, sách nhiễu; không giấu khuyết điểm, không nói sai sự thật; không cơ hội chính trị, tham vọng quyền lực; không để gia đình, người thân và người khác lợi dụng chức vụ, vị trí công tác để trục lợi để tăng sức đề kháng trước những cám dỗ, cám dỗ vật chất, quyền lực và đây chính là những thứ có sức hấp dẫn rất lớn, nó được sinh ra từ “chủ nghĩa cá nhân” mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhắc nhở rằng “...là một thứ rất gian xảo, xảo quyệt; nó khéo dỗ dành người ta đi xuống dốc”⁵ và cũng không nên tạo ra một loại cán bộ thụ động, bảo thủ, trì trệ, “đập đi, hò đứng”⁶; mỗi cán bộ cần nâng cao năng lực, tinh thần trách nhiệm cao đối với công việc, có lương tâm nghề nghiệp trong sáng, rèn luyện trong thực tế với tinh thần thẳng không kiêu, bại không nản, không hoang mang dao động trước mọi tình huống.

Tóm lại, tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng của người cán bộ chính là “kim chỉ nam” hữu hiệu trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng về đạo đức. Đây tuy là một việc làm khó khăn, nhiều thách thức nhưng tư tưởng Hồ Chí

⁵ Hồ Chí Minh, Toàn tập, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 11, tr.602.

⁶ Hồ Chí Minh, Toàn tập, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 11, tr.320.

Minh về đạo đức cách mạng chính là nền tảng tư tưởng, lý luận quan trọng, là chuẩn mực, là con đường đẹp nhất để Đảng ta kế thừa và phát huy cho phù hợp với thực tiễn hiện nay. Từ đó, sẽ giúp cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trở thành những người cách mạng văn hóa, chân chính và biết “tự soi”, “tự sửa” nhằm vươn tới các giá trị Chân - Thiện - Mỹ và tỏ rõ vai trò tiên phong của người cộng sản. Trong tình hình mới, việc tự giác thực hành chuẩn mực đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên được xem là nhiệm vụ trọng tâm, kiên quyết giữ vững những giá trị đạo đức, chuẩn mực, góp phần nâng cao sức mạnh “nội sinh” để Đảng ta ngày càng trong sạch, vững mạnh về mọi mặt, mãi mãi đồng hành cùng dân tộc và đưa dân tộc tiến bước cùng thời đại./.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương, *Đẩy mạnh học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007.
2. Báo Vĩnh Long online: *Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng nhu cầu nhiệm vụ mới*, <https://baovinhlong.com.vn/chinh-tri/202305/xay-dung-hinh-anh-nguoi-phuc-vu-trong-long-nhan-dan-ky-cuoi-xay-dung-doi-ngu-can-bo-dang-vien-dap-ung-nhu-cau-nhiem-vu-moi-3166396/>
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1991, tr.21.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XI, XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
5. Hồ Chí Minh, *Về đạo đức cách mạng*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2010.
6. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 11.